

Streszczenie popularno-naukowe

Kupowanie rent inwalidzkich, dyplomów ukończenia uczelni wyższych, posad w policji, prokuraturze lub w przedszkolu to codzienność mieszkańców Republiki Dagestanu. Ta wieloetniczna, położona na Kaukazie Północnym, republika jest najbardziej niestabilnym politycznie podmiotem Federacji Rosyjskiej. Działalność zbrojnego podziemia islamskiego (zasilającego szeregi bojowników Państwa Islamskiego), wszechogarniająca korupcja lub zabójstwa polityczne to tylko niektóre z problemów tej trzy milionowej republiki.

O korupcji mówi się zwykle w kontekście „kulejącej” demokracji, braku zaufania do instytucji państwowych czy też „niedojrzałości” społeczeństwa. Jeśli jednak odejść od zachodniocentrycznego spojrzenia wywodzącego się z hegemonicznej koncepcji państwa narodowego – co jest celem naszego projektu – to wówczas może się okazać się, że pojęcie to jest dużo bardziej pojemne i silnie zależne od znaczeń przypisywanych mu w danym miejscu na świecie.

Czy praktyki powszechnie zwane korupcją mogą służyć upodmiotowieniu pewnych grup, na przykład grup pozbawionych przywilejów, tym kobiet czy osób z tzw. „gorszych rodów”? Czy udział w praktykach korupcyjnych może stanowić „cichy opór” wobec państwa, w tym przypadku państwa rosyjskiego, którego obecność na Kaukazie Północnym nigdy nie została do końca zaakceptowana? Czy uczestnictwo w praktykach korupcyjnych może mieć związek ze wsparciem dla zbrojnego oporu wobec państwa realizowanego przez podziemie islamskie?

Podczas badań terenowym przyjrzymy się bliżej dwóm miejscowościom w południowym Dagestanie (Družba i Czinar) próbując lepiej zrozumieć motywacje ich mieszkańców, którzy, jak wynika z badań pilotażowych nie tylko na co dzień angażują się w praktyki korupcyjne, ale również chętnie opowiadają o swoich „sukcesach” w załatwieniu rent, kupowaniu posad czy wręczaniu łapówek.

Efektom projektu będą artykuły naukowe oraz popularno-naukowe opublikowane na projektowej stronie internetowej oraz materiał który stanie się podstawą pracy habilitacyjnej liderki projektu. Wiedza zdobyta podczas badań może również zostać wykorzystana przy konstruowaniu i realizacji projektów rozwojowych na obszarze poradzieckim, których liderzy na co dzień spotykają się z praktykami określanymi przez nich jako korupcja, a przez mieszkańców opisywanych w kategoriach sprytu lub troski o bliskich.